

בבית המשפט העליון

רע"א 942/24

לפני: כבוד השופט א' שטיין

המבקשת: Booking.com.B.V

נגד

המשיבים: 1. אסתר כספי
2. מרים זולטי
3. זהבה ברייטקופף
4. נחמה זולטי

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו מיום 26.11.2023 ברת"ק 8797-12-22

בשם המבקשת: עו"ד אסף רנצלר; עו"ד פרח רוסלר;
עו"ד אורי לבנת

בשם המשיבות: עו"ד אליהו כספי; עו"ד עקיבא גולן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו (השופטים י אטדגי, ט' לוי-מיכאלי, וא' צימרמן), אשר ניתנה ביום 26.11.2023 ברת"ק 8797-12-22, ואשר בגדרה נדחתה בקשת רשות ערעור שהגישה המבקשת, Booking.com B.V. (להלן: בוקינג), על פסק דינו של בית המשפט לתביעות קטנות תל אביב-יפו (הרשמת הבכירה נ' ניר) בת"ק 48602-02-22 (להלן, בהתאמה: בית המשפט לת"ק ו-9 פסק הדין בת"ק).

2. בפסק הדין בת"ק דן בית המשפט לת"ק באחריותה של בוקינג למצגים אשר מוצגים באתר אותו הוא מפעילה, אשר מועלים לשם על-ידי בעלי העסק שמפרסמים באתר, ובפרט למצג בנוגע לצורך בהצגת בדיקת קורונה תקפה בעת ה"צ'ק אין" בבתי מלון. בית המשפט לת"ק בחן היבטים שונים בנוגע להתקשרות שבין בוקינג למשיבים, וקבע כי בין אם נגדיר את מעמדה של בוקינג כ"סוכנות נסיעות מקוונת", ובין אם נגדירה

כ"מתווכת", "חלה עליה חובה כלפי צרכניה, לספק להם מידע מדויק ועדכני אודות השירותים אותם היא מציעה באופן אשר מאפשר את מימושם כלומר – את מכלול התנאים המאפשרים לינה במקומות האירוח" (ראו: פסקה 41 לפסק הדין בת"ק). לגופם של דברים, נקבע כי חובה זו כוללת הצגה נכונה של מדיניות המלון בנוגע לבדיקות קורונה. כמו כן נקבע כי חובה זו הופרה על ידי בוקינג. בהתאם לכך, חייב בית המשפט לת"ק את בוקינג לשלם לכל אחת מהמשיבות פיצויים בסך של 2,000 ש"ח בגין עוגמת הנפש.

3. בוקינג הגישה בקשת רשות ערעור על פסק הדין בת"ק לבית המשפט המחוזי. בקשת רשות הערעור נדחתה מהטעם שהבקשה אינה מצדיקה מתן רשות ערעור, בהתאם להלכות שנקבעו ביחס למתן רשות ערעור בתביעות קטנות.
4. על החלטת בית המשפט המחוזי הוגשה הבקשה שלפניי.
5. בבקשה נטען כי פסק הדין בת"ק הינו שגוי, וכי בית המשפט המחוזי שגה בהחלטתו שלא להעניק רשות ערעור. בין היתר, נטען כי פסק הדין בת"ק מעורר שתי שאלות בעלות השלכות רוחב, אשר מצדיקות מתן רשות ערעור "בגלגול שלישי" על פסק דין שניתן בתביעה קטנה:

(1) האם פלטפורמה, אשר פועלת במודל של תיווך, אחראית לנכונות המידע אשר מועבר על ידה מהמפרסם לצרכן? נטען כי שאלה זו בעלת חשיבות ציבורית מהטעמים הבאים: היא מתעוררת בתביעות רבות אשר מוגשות נגד בוקינג; היא רלבנטית לפלטפורמות אינטרנטיות נוספות, אשר פועלות במודל עסקי דומה; וכן מהטעם שהיא טרם נדונה וטרם הוכרעה על ידי בית משפט זה.

(2) האם יש לראות בגוף אשר נקבע שמתקיימים לגביו המבחנים שבתקנה 482(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, כמי שמתקיימים לגביו המבחנים שבתקנה 163(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2019.

6. לאחר עיון בבקשה הוריתי למשיבות להשיב לה. בתשובתן טענו המשיבות כי הבקשה אינה מצדיקה מתן רשות-ערעור, וכי לא נפל שום פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי ובפסק הדין בת"ק. בוקינג הגיבה לתשובת המשיבות וחזרה על טענותיה.
7. לאחר עיון בכתובים שהונחו לפניי, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.
8. מדובר, כאמור, בבקשת רשות ערעור "בגלגול שלישי" אשר באה בגדרה של תקנה 148א לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2019. כמו-כן, עסקינן ברשות ערעור בהקשר של תביעה קטנה, שבעניינה נאמר כי "על רשות הערעור בהקשר תביעות קטנות בבית משפט זה – בגלגול שלישי – להינתן במשורה שבמשורה, עוד ביתר קפדנות מאשר בבקשות רשות ערעור "רגילות", ואך בעוול זועק, או בשאלה משפטית בדרגת חשיבות

גבוהה ביותר; אחרת – תסוכל כוונת המחוקק, שמשמעה הליך חסכוני שאינו מטיל הוצאות גדולות על הצדדים, ומהיר, שאינו גוזל מזמנם יתר על המידה" (ראו: רע"א 8144/04 בודקר נ' בשקירוב, פסקה ט' (20.3.2005)).

9. סבורני כי המקרה שלפנינו אינו מגלה "עוול זועק" או "שאלה משפטית בדרגת חשיבות גבוהה ביותר".

10. בניגוד לניסיונה של בוקינג לשוות לפסק הדין בת"ק נופך עקרוני והכרעה בשאלה משפטית כללית, עיון בפסק הדין מגלה כי הינו עוסק בנסיבותיה הספציפיות של בוקינג ובפרסום הספציפי עליו הסתמכו המשיבות. בפרט, בית המשפט לת"ק לא קבע, כי פלטפורמה אינטרנטית, ככזאת, אחראית לכל מצגיה. כל שנקבע הוא כי בהתחשב בנסיבות ההתקשרות נושא התביעה קטנה – ובהן: תקנונה של בוקינג, ציפיותיהן הסבירות של המשיבות, והאופן בו בוקינג מציגה את עצמה ללקוחותיה – יש להטיל על בוקינג אחריות למצגים מסוימים אשר מוצגים באתר, ובפרט למצג מושא התביעה הקטנה. מטבע הדברים, הכרעה זו ניתנה בהתאם לנסיבות שעמדו בפני בית המשפט לת"ק, ובפרט בהתייחס למצג מושא התביעה הקטנה; ועל כן הכרעה כאמור יכולה להשתנות בהתאם לשינוי בנסיבות, כדוגמת שינוי במצגיה של בוקינג ללקוחותיה.

11. לא זאת אף זאת. מבלי להתיימר למצות את הדיון, אדגיש כי הדרישה להכרעה עקרונית בנוגע למעמדן של פלטפורמות, ככאלה, אשר הועלתה על ידי בוקינג, שגויה בעיניי. אחריותה של כל פלטפורמה ופלטפורמה ללקוחות צריכה להתברר בהתייחס לנסיבותיה הספציפיות, ובהן התקנון של אותה פלטפורמה והמצגים שהיא מציגה ללקוחותיה. זאת, מאחר שפלטפורמות אינטרנטיות ואחרות מאמצות לעצמן מודלים כלכליים שונים ומגוונים להפקת רווחים (ראו, למשל: Jean-Charles Rochet & Jean Tirole, *Platform Competition in Two-Sided Markets*, 1 J. EUR. ECON. ASS'N 990 (2003)). למשל: פלטפורמה אשר כל פעולתה הוא פרסום מודעות עבור מוכרים שונה מפלטפורמה אשר מעניקה שירותים מהותיים למוכרים ולקונים, כדוגמת גביית תשלום, תיאום התקשורת, בירור פרטי ההתקשרות, ושירותים נוספים. בנסיבות אלה, ומבלי להתייחס להכרעתו של בית המשפט לת"ק גופה, פסק הדין בת"ק אינו טומן בחובו קביעה משפטית עקרונית אשר מצדיקה מתן רשות ערעור בגלגול שלישי, כל שכן בתביעות קטנות; אני סבור כי גם ההכרעה בנוגע להמצאת התביעה לבוקינג באמצעות חברה אחרת אינה מהווה "שאלה משפטית בדרגת חשיבות גבוהה ביותר", אשר מצדיקה מתן רשות ערעור חריגה כאמור.

12. סוף דבר – הבקשה נדחית. בוקינג תישא בהוצאות המשיבות בסך של 12,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ב באייר התשפ"ד (30.5.2024).

שׁוֹפֵט

בל 24009420_F02.docx
מרכז מידע, טל' 077-2703333 *3852 ; אתר אינטרנט, <https://supreme.court.gov.il>